

# ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

УКРАЇНЬСЬКА ЦЕРКОВНА ГАЗЕТА • UKRAINISCHE KIRCHENZEITUNG

РІК ВИДАННЯ • JAHRGANG 66

ТРАВЕНЬ • MAI 2014 • Nr.9 (2893)

ЦІНА • PREIS • 1,50 EURO

Святий Іван XXIII спричинився до визволення патріярха Йосифа Сліпого з московської неволі. І це уможливило перетворення УГКЦ на Заході з розрізнених епархій на єдину структуру, з усіма здобутками для української діаспори і для українців Краю. Іншим моментом цього визволення стала можливість, надана Заходу, почути голос свідка злочинств, що їх московські окупанти чинили на наших землях. Саме святий Іван XXIII уможливив ситуацію, в якій голос УГКЦ в Краї був почутий світом, саме св. Іван XXIII дав нагоду кардиналові Сліпому стати Свідком нашої Церкви та Її Народу в західному світі.

У свою чергу, св. Іван Павло II доклав багато зусиль до падіння комуністичних режимів у Європі, а тим самим і до свободи УГКЦ та незалежності нашої держави. Можна багато і довго аналізувати усе те добро, яке він вчинив для нашого народу. Але свобода нашої Церкви і нашої держави, до чого цей Святий багато спричинився, без нього, можливо, не відбулися б у такому скорому часі.

Іншим моментом цієї канонізації, який зараз є надзвичайно важливим для нашої держави, є прийом прем'єр-міністра п. Арсенія Яценюка Святішим Отцем Франциском. Як би це не виглядало малозначущим у очах пересічного українського обивателя, але цей прийом – найвища легітимізація теперішньої української влади в очах світу. Хоча у наш час визнання легітимності Римськими Архієреями не має того політичного значення, що у середні віки, коли Папи надавали європейським володарям імператорські та королівські титули, і без їхніх санкцій держава не могла бути рівноправним

## СВЯТІ ПАПИ, ЯКИМ УКРАЇНА БАГАТО ЗАВДЯЧУЄ



*Без сумніву, в історію католицького світу 27 квітня 2014 року увійде як золотий день: Служба Бога чотирьох Пап, двоє з яких проголошені святими – явище унікальне. І кожен з них, у тій чи в іншій мірі, мав відношення до української історії.*

Малюнок: прес-служба Ватикану

XI

учасником європейського політичного життя, проте і нині світ зважає на легітимізацію, що її державам символічно надає Ватикан.

У часи югославської кризи, в кінці XX сторіччя, саме визнання Ватиканом югославських республік незалежними державами, стало поворотним моментом у легалізації нових державних утворень на Балканах. Цей акт Апостольської Столиці змусив європейських політиків по-інакшому дивитися на ситуацію кривавого югославського конфлікту.

Важливим є те, що українське керівництво отримало чергову легітимізацію на найвищому рівні. Найвищий авторитет Католицької Церкви визнав українську антикримінальну революцію, визнав Майдан і нову владу. Тобто, ми можемо бути спокійні: Бог знову дав нам знак, що Він на нашому боці. Тепер нам учергове треба взяти відповідальність за долю держави перед Всевишнім: молитвою, постом, активною соціальною та громадянською позицією. Ми не маємо права програти цей шанс, який нам дає Бог, потверджуючи чисельними знаками, що Він з нами.

Уже зараз католики би мали вийти в суспільство з новими ініціативами, з пропагандою християнських цінностей, з інформацією про суспільну доктрину Католицької Церкви. І якщо найближчим часом ми не розпочнемо такої діяльності, то не варто дивуватися, якщо події в Україні розгорнутимуться не за тим сценарієм, який би ми хотіли бачити.

**о. Орест-Дмитро Вільчинський**

**(Продовження теми на 5 стор.)**

**Неоголошена Росією війна проти України зачіпає нині кожного українця, де б він не жив. Тривожить всіх громадян України. На жаль, у нас знову жертви. Небесна Сотня поповнюється новими Лицарями. Це нащадки отих, які кілька десятиліть тому записувалися в УПА, всіх тих, які в минулому клали свої голови, щоб ворог не розгулював по нашій землі. Неоголошена війна дає також дивовижні, позитивні наслідки. Одним з них є те, що нація об'єднується перед загрозою жадливої катастрофи, яку Україні готує Росія. Нація, єднаючись, стискається в кулак, щоб захистити себе від ворога. (Ред.)**

## ДНІПРОПЕТРОВСЬК – ВІДРОДЖЕННЯ ЛЮБОВІ

Патріотизм в Києві – звичне, відоме кожному киянину почуття. Тут любити Україну – так само природно, як любити свою маму. Патріотизм у Києві – це ніби ви сто років у шлюбі: це прив'язаність, вірність, повага. Це проростання корінням. Це тиха така і всеохоплююча любов – без зайвих пристрасей. Це як домашні капці. Це як рідне плече.

Була в Дніпропетровську. Там тепер теж патріотизм. Але патріотизм пристрасний. Патріотизм – закоханість. Патріотизм, від якого спирає дух і щемить у серці. Я заїжджаю в місто – і з кожного

біг-борда на мене дивиться мужнє солдатське обличчя. На кожному будинку, підприємстві, заводі – висить наш небесно-пшеничний прапор. Мої батьки живуть у панельній дев'ятиповерхівці. Там

тепер над кожним під'їздом флашток. І найголовніший – на верхівці будинку. Лавочки – жовті, а двері – сині, прапори розгорнуті на балконах.

**Продовження на 3 стор. ►**

## БУТИ АКТИВНИМИ І ПРАЦЮВАТИ!

Замаєний буйним цвітінням, зеленню крон і трави, звеличений радісним співом птаства, зустрічає нас травень – місяць Пресвятої Богородиці, нашої небесної Матері. Роздумуючи про її життя, працю і терпіння, відкриваємо важливу життєву закономірність: без нашої згоди і копіткої, терпеливої та послідовної праці нічого не досягнемо ані ми, ані наше суспільство. Часто складається враження, що для багатьох надприродна віра – це намагання меншим коштом чи зусиллям досягнути більший результат, мовляв, Бог нас охоронить, благословить і допоможе. Тільки ж, що ми робитимемо у цій ситуації – не завжди розуміємо і передбачаємо.



Мати Божа з Дитятком. Робота Володимира Паньківа

Пресвята Богородиця трудилася. Насамперед як жінка, виконуючи домашню працю, дбаючи про чоловіка і дитину. Коли відшукала Ісуса у храмі, сказала: «Ось батько твій і я, болючи, тебе шукали». Але також і як віруюча жінка-дівця – намагалася якомога глибше й точніше пізнати Боже Слово і Його святу волю. Саме тому й могла відповісти ангелу: «Ось я Господня слугиня: нехай з мною станеться по твоєму слову!». Була свідомою суспільної відповідальності, трудилася

також для інших людей. Тому й зауважила проблему в Кані Галилейській (пор. Йо.2,3-5), була присутня на церковних моліннях (пор. Ді.1,14). Не можемо сказати, що кардинально вплинула на тогочасні суспільні обставини, але в душі довір'я до Божої волі, завжди чинила добро іншим і зауважувала їхні потреби.

Ми часто чекаємо на зміну суспільних обставин, які могли б спонукати нас до більш активної позиції у щоденному житті чи в суспільних справах.

Проте, мусимо уважати, бо саме наша теперішня позиція і впливає на суспільний лад і на все, що відбувається у нашому домі. Не можемо сидіти, склавши руки. Ми покликані працювати, і то подібно до Богородиці, кожний в міру своїх можливостей, на своєму місці. Насамперед у сім'ї, випромінюючи мир і впевненість, радість і працьовитість, щоб наші домашні, дивлячись на нас, хотіли бути до нас подібними. Працювати потрібно й на релігійній ниві.

Давно проминули часи, коли в житті віри вистачало сказаного священником на проповіді. Ми отримуємо такий неймовірний потік інформації, який може легко захопити нас і збити з доброго шляху. Тому кожний християнин чи християнка покликані якомога детальніше пізнавати Боже Слово, науку святої Церкви, щоб утверджуватися у вірі і моральному діянні. І нарешті, ми покликані працювати для суспільства, ставати до боротьби за справедливість, чесність, мораль. Не можемо бути байдужими, коли, наприклад, в державі приймають неморальні закони! Христос кличе нас займати активну життєву позицію і працювати!

У травні, молячись особливі набоженства до Пресвятої Богородиці, дякуємо Богу за дар материнства й з усього серця вітаємо всіх наших матерів, бажаємо їм здоров'я і теплої вдячності від дітей і родин.

о. Корнелій Яремак, ЧСВВ, «Місіонар»

### З ПАПОЮ ФРАНЦИСКОМ ПРО НОВУ ЕВАНГЕЛІЗАЦІЮ

«Нова евангелізація для передавання віри», – такою є назва третьої частини вступу до післясинодального Апостольського Напоумлення «*Evangelii gaudium*» папи Франциска, у якій він пояснює те, як, чому і з якою метою побачив світ цей документ. Святіший Отець підкреслює, що нова евангелізація стосується всіх та відбувається, по суті, у трьох сферах.



**ПО-ПЕРШЕ**, мова йде про «звичайне душпастирство», яке повинно бути оживлене вогнем Святого Духа, щоб запалювати серця вірних, які беруть регулярну участь у житті громади. Це стосується і мирян, які зберігають живу і щиру віру, виражаючи її різними способами, хоч і не беруть регулярної участі в Богослуженнях. «Це

душпастирство спрямоване на зростання віруючих, для того, щоб вони якомога краще та усім своїм життям відповідали на Божу любов».

**ДРУГИМ** середовищем є «охрещені особи, які, однак, не живуть вимогами Хрещення», які не відчувають щирої приналежності до Церкви та утішення,

що випливає з віри. «Церква, як завжди уважна мати, дбає про те, щоб вони пережили навернення, яке поверне їм радість віри та прагнення взяти на себе евангельські зобов'язання».

**ОДНОЧАСНО**, не потрібно забувати про те, що евангелізація, по суті, «пов'язана із зв'язанням Євангелія тим

людям, які ще не знають Ісуса Христа, або завжди Його відкидали». Багато з них «шукають Бога приховано», спонукувані «ностальгією за Його обличчям», також і в країнах з давньою християнською традицією.

«Усі мають право отримати Євангеліє, – наголошує папа Франциск. Християни зобов'язані звіщати

його, не виключаючи нікого, не так, як той, хто накладає новий обов'язок, але, радше як той, хто ділиться радістю, вказуючи на прекрасний горизонт, запрошуючи на очікуваний бенкет». А це тому, що – навчав папа Бенедикт XVI – «Церква не зростає шляхом прозелітизму, але через привабливість».

Радіо Ватикан

## НЕБО – ОБ'ЄДНАННЯ ЛЮДИНИ З БОГОМ



Реальність «Неба» і «Вознесіння Христа» невід'ємно взаємозв'язані. Тільки у такому взаємозв'язку стає зрозумілим христологічний, особовий, історичний сенс християнської Новини про Небо.

Скажімо це ще раз по-іншому: Небо не є місцем, яке силою позитивного Божого указу було до Вознесіння Христа закритим, щоб опісля якогось дня, знову ж таки рішенням Господа, стати місцем відкритим.

Реальність Неба твориться радше і передусім шляхом об'єднання людини з Богом. Небо треба визначити як дотик природи людської з природою Божою. Це об'єднання Бога та людини звершилося остаточно в Христі завдяки Його переходу від царини земного буття, через смерть, до нового буття.

Відтак, Небо є оцим майбутнім людини та людства, якого людство само собі дати не у змозі і через це воно для неї закрито так довго, як довго людство покладається лише на себе. Оце майбутнє вперше і принципово відкрилося в Людині, якої місцем буття був Бог і через яку Бог увійшов в людське життя.

Тому Небо, це завжди щось більше, ніж лише особиста, приватна доля людини. Воно нерозривно зв'язане з «останнім Адамом», з людством при кінці світу, а відтак з усім майбутнім людини.

Кардинал Йосиф Рацінгер

## ▼ ДНІПРОПЕТРОВСЬК – ВІДРОДЖЕННЯ ЛЮБОВІ



В Дніпропетровську з'явився герб України висотою в 16 поверхів.  
Розмалювали вболівальники за підтримки місцевої влади

### ▼ Продовження. Початок на 1 стор.

Кожний другий автомобіль: з жовто-блакитними прапорцями. Причому не одним, а відразу парочкою. З прапорами – кожна маршрутка. Кожен тролейбус.

А одна мама сусідка, з першого поверху, яка ще в лютому кричала, що «майдан треба розігнати, нехай ідуть працюють», вчора промчала повз мене на ровері з двома прапорцями. Адже в Дніпропетровську – тепер кожні вихідні велопробіг – за єдину Україну.

А ще до мене приїхала подруга. Росіянка і російськомовна. Бізнес-вумен. У неї автівка – ауді, білосніжна. Купу грошей коштувала. І ось тепер ця ауді – у вишиванці. По всій білосніжній машині – наклейка з чорно-червоним візерунком.

Там, в моєму рідному Дніпропетровську, цього ніколи не було. Це завжди було місто скепсису, місто сумнівів і місто розрахунку. Вони сумнівалися, навіть коли загинув дніпропе-

тровець Нігоян. Вони сумнівалися навіть, коли падали люди на Інститутській. Сумнівалися, коли з ганьбою втік Янукович.

І ось тепер, коли ворог на порозі, мій Дніпропетровськ – пізнав перше доросле почуття. Він закохався. Пристрасно і самовіддано, до запаморочення... Дніпропетровськ – ти виріс. Ти – Україна.

**Галина Сергєєва**  
(текст зі сторінки Авторки у Фейсбуці)

ХГ

## Я ТОЧНО ЗНАЮ, ЯК БУДЕ

Колись я описував власну трансформацію Голосу Крові в Голос Землі: «Я абсолютно точно пам'ятаю той момент, коли хробак сумніву зародився в моїй душі. У далекому 1993 я стояв у проході купейного вагона в районі станції Козача Лопань і слухав розмову двох моїх попутників. З невідомою щирістю вони шкодували Україну і народонаселення, яке її населяє: «Колю, ну ти подивися ж, ну у «хохлів» все таке убоге, ну як же ж вони живуть, бідолахи?»».

Разом з Колею і його співрозмовником я споглядав картинку, пропливаючу за вікном. Вона була однаковою... Протягом півсотні кілометрів обдерті полустанки і занедбані села виглядали абсолютно ідентичними, що з російської, що з української сторони... Але Коля і Ко були сліпі... Як людина, що думає об'єктивно, в той момент я перший раз поставив собі питання: «Навіщо вони так?».

Йшли роки. Мого хробака сумніву підгодовували з екранів «ПутенТВ» і сторінок російських газет. Напів'яні виродки в кримських кафе, загорнуті в триколори, підкидали йому корму. Мої друзі-москвичі, інтелігенти та мистецтвознавці, старанно ростили мого хробака розмовами про вкрадений газ. Я можу зрозуміти глухих. Я шкодую німих. Але сліпоту я не сприймаю... Роки летіли. І мій черв'як виріс до розміру вогняного дракона.

Своєму покійному батькові я пообіцяв перед смертю, що знайду імена всіх своїх покійних предків. На протязі п'яти років я піднімав по всьому колишньому СРСР сповідні відомості та ревізські казки. Жодного українця в них не було. Одні – росіяни. Фактично, до самих пращурів я є псковським селянином. Але мій дракон зжер голос моєї крові. Моя Земля «від Сяну до Дону» проросла в мені корінням, яке не викорчувати. І тепер коли я чую, що я – «свідоміт», «хохол» і навіть «бандерівець», то моє серце наповнюється гордістю...

**То ж давайте сьогодні відкинемо останні ілюзії. За це жахіття, яке відбувається, слід винити не лише Путіна. Він тільки виконав очікування переважної більшості російського суспільства. Він почув сподівання власного народу, як би нам – українцям не було гірко усвідомлювати цей факт.** Так, в Росії сьогодні залишилися нормальні і розсудливі люди. Але їх критично мало.

Давайте згадаємо, що в усі часи будь-який, навіть найзубожіліший «русак», дивився на українця через призму трикутника: «вареники смачні – баби красиві – пісні хороші». Нам доводило, що ми розвинули у себе комплекс «меншовартості», але будь-який обдертий Коля в брудних черевиках завжди був упевнений у своїй власній винятковості перед «салоїдами» тільки через факт народження в матінці-Росії.

І тому ми повинні відкинути останні ілюзії. Знову ж колись я писав: «Історію не пишуть переможці. Також історію не пишуть літописці, вчені або навіть народ. Історію пишуть Символи. Саме вони вносять в архетипи суспільної свідомості і на багато років зумовлюють розвиток нації. Ніхто вже толком не пам'ятає, що власне таке «Взяття Бастилії» або «Кривава Неділя», але вони навечно вшиті всередині кожного мозку.

**Продовження на 4 стор. ►**

## КОРОТКО

### ТРЕБА ВИБРАТИ ТОГО, ХТО ЗГУРТУЄ НАЦІЮ ПЕРЕД РОСІЙСЬКОЮ АГРЕСІЄЮ

Президентські вибори 25 травня будуть вирішальними для України. Вони можуть бути найбільш вільними і відкритими в історії України як незалежної держави після закінчення «холодної війни». Про це сказав у коментарі для канадського видання «National review» патріарх Святослав. Він додав: «Наша Церква закликає українців повною мірою брати участь у передвиборчій дискусії та проголосувати з обережністю за особу, яка може об'єднати всю країну, згуртувати її перед лицем російської агресії».

Він відзначив, що російська пропаганда і спроба деґабілізувати виборчу кампанію спрямовані на «розділення і розпад» України, яка сьогодні намагається провести справедливі вибори, що їх вимагали на Майдані. (Департамент Інформації УГКЦ)

К

### ПАПА ЗАКЛИКАВ СВІТ МОЛИТИСЯ ЗА ПРИМИРЕННЯ В УКРАЇНІ

«Дорогі брати й сестри, бажаю захопити вас ввірити Пресвятій Богородиці ситуацію в Україні, де не припиняється протистояння, ситуація залишається важкою. Молюся разом з вами за загиблих цими днями, просячи в Господа Бога, щоб вплив у серця всіх людей почуття примирення та братерства», – сказав папа Франциск до десятків тисяч паломників, зібраних на площі св. Петра у Ватикані. (Радіо Ватикан)

К

### РОСІЙСЬКОГО МИТРОПОЛИТА НЕ ВПУСТИЛИ В УКРАЇНУ

Голова Відділу Зовнішніх Церковних Зв'язків Московського Патріархату митрополит Іларіон (Алфєєв) не зміг перетнути кордон України, щоб взяти участь у святкуванні 75-річчя митрополита Дніпропетровського УПЦ МП Іринєя. Як зазначає ІТАР-ТАСС, українська влада «затримала російського священнослужителя на летовищі Дніпропетровська і вручила йому письмове повідомлення про заборону на в'їзд до України без зазначення причин». Нещодавно він критикував провід УГКЦ і УПЦ КП за активну позицію під час подій на Майдані. Кілька років тому митрополита Іларіона називали можливим ставлеником Москви на Київський митрополичий престіл.

К

### США ВВАЖАЮТЬ САНКЦІЇ ПРОТИ РОСІЇ ЕФЕКТИВНИМИ

Міністерство фінансів США вважає ефективними санкції проти Москви. Їхньою дією Вашингтон пояснив значний відтік капіталу з Росії (за даними Європейського Центрального Банку – 160 мільярдів євро за період війни з Україною) та звели практично до нуля зростання російського ВВП. Центробанк Росії витратив 50 мільярдів доларів для утримання курсу рубля. До того ж вартість кредитів для Москви зросла настільки, що Москві довелося припинити продаж боргових зобов'язань. Санкції посиляться, якщо Москва не припинить втручатися у внутрішні справи України, запевняє американська сторона. (Deutsche Welle)

К

### ФІРТАШ МОЖЕ СВДЧИТИ ПРОТИ ПУТІНА ТА ЙОГО ОТОЧЕННЯ

Питання про екстрадицію українського мільярдера Дмитра Фірташа з Австрії до США має вирішитися до кінця травня. В разі видачі на олігарха чекає суд за звинуваченням у створенні злочинного угруповання та підкупі представників влади. Фірташ – потенційний свідок у справі щодо корупції у російському «Газпромі». Аналітик американського East European Gas Analysis Юрій Корчемкін переконаний, що газетний посередник з мільярдними прибутками не міг створюватися без особистої участі російського президента В. Путіна. «Путін особисто займається вирішенням всіх важливих питань у «Газпромі», одним з яких є експорт газу в Україну», – сказав експерт в інтерв'ю DW. У разі очікуваної екстрадиції до США, Дмитро Фірташ може стати як обвинуваченим, так і свідком. Якщо він піде на співпрацю зі слідством, у нього є шанс зберегти за собою частину активів та суттєво скоротити можливий термін тюремного ув'язнення або й взагалі уникнути його. Про ключову роль Фірташа у можливій справі проти керівництва «Газпрому» говорить і Юрій Корчемкін. «Безумовно, Фірташ дуже цікавий США через його тісні стосунки з російським газовим бізнесом». (А. Ф.)



Жашків, Черкаська область. Так тепер виглядає постамент, на якому ще нещодавно стояв пам'ятник Леніну.  
С-на: Таня Пасова

#### ▼ Продовження. Початок на 3 стор.

...На Водохреща нас поливали водометами. На День Соборності вбили вірмена і білоруса... ..Історія веде Націю з дивовижними гримасами...»

Сьогодні ми всі пишемо Нову Історію Великої Країни. Зрадники, боягузи і колаборанти доводять нам, що ми повинні зрозуміти і пробачити нашим сусідам. Російська пропаганда розвиває тезу, що Україна – не відбулася,

## ▼ Я ТОЧНО ЗНАЮ, ЯК БУДЕ

що вона перебуває під протекторатом Заходу. Я знаю чому вони так говорять. Тому що бояться.

Насправді, міф про протистояння Росії і Заходу вигідний самій Росії. Озлоблений, слабкий, «країні-бензоколонці», яка так і не піднялася з колін, вигідно експлуатува-

ши ярмо Москви: балтійцями, молдаванами, азербайджанцями, грузинами. Саме на Київ, а не Москву повинні орієнтуватися російськомовні громадяни цих країн.

Ми повинні створити в Україні такі умови, щоб наша діаспора повернулася назад на Батьківщину.

спільний Батько – великий Тарас. І кожен з нас повинен вивчити мову... Ви скажете, що я – ідеаліст. Може бути. Але людина живе Ідеєю, а не Шлунком, Скепсисом і Порожнечою... Я знаю точно як має бути. І так буде. Ми вистоїмо, переможемо і вже через десять років покажемо

## „ Сьогодні ми всі пишемо Нову Історію Великої Країни „

ти цей міф, хоча президент Обама правильно підкреслив, що вважає Росію не світовим, а РЕГІОНАЛЬНИМ лідером. Міць російської армії, економічний стан цієї країни – сильно перебільшені. Росія – колос на глиняних ногах. І саме тому вона боїться України.

Саме ми, а не росіяни, повинні показати світові, що таке справжня слов'янська єдність. Ординці вкрали нашу Історію, нашу Пам'ять, наші Символи. І ми повинні їх повернути слов'янському світові. Ми повинні стати альтернативою Москві в колишньому Радянському Союзі. Ми просто зобов'язані розвивати відносини з усіма братніми народами, скинув-

Україна повинна стати другою домівкою для російської інтелігенції, бізнесу, фахівців, які задихаються під гебістським чоботом плешивого фюрера. Ми повинні спертися на допомогу наших братів – євреїв, які сьогодні все сильніше і сильніше тиснуть на уряд в Ізраїлі, щоб Єрусалим зайняв більш принципову позицію в питанні України. Україна зобов'язана стати другим будинком багатостраждальному вірменському народу, який сьогодні відчуває шалений сором від ганебної поведінки свого боягузливого офіційного уряду.

Наша Ідея, наш Символ, наша Місія: наповнити новим змістом святу фразу «Київ – мати міст руських». Наш

світові новий центр впливу на континенті.

І Кубань буде теж нашою.

**Борис Філатов, журналіст, адвокат, бізнесмен, в березні 2014 р. призначений заступником голови Дніпропетровської обласної державної адміністрації з внутрішньої політики.**



**Чернігівщина платить кров'ю за єдність України. В Репках похоронили вояка-контрактника ДМИТРА КУРИЛЕНКА, 1992 року народження. Загинув під час антитерористичної операції на Донбасі – підірвався на міні. Вічна йому пам'ять!**

Унаслідок цих дій відбулася не тільки депопуляція Надсяння, Холмщини, і Бещадів, стався економічний занепад цих регіонів через знищення традиційних економічних контактів. У південно-східній Польщі, де українці стали переважно гостями, триває нищення культурної спадщини традиційних мешканців. Відновлені й охоронювані святині часто позбавляються українського минулого й називаються «русинськими» або «східними».

## МОСТИ СПАЛЕНО. СЬОГОДНІШНЯ ОПЕРАЦІЯ «ВІСЛА»

67 років тому розпочалося насильне виселення більше 140 тис. українців в рамках операції «Вісла» з південного сходу повоєнної Польщі на нові, понімецькі землі. У вільній Польщі цю операцію засудив Сенат, відтак президенти обох країн, проте, попри старання української громади, цього досі не зробив Сейм. Виселення проводили формування Війська Польського і Корпусу Внутрішньої Безпеки. У той же час відбувалася боротьба з УПА – у результаті операції мережа українського підпілля була зруйнована.

Операція «Вісла» офіційно закінчилася 31 липня 1947-го, хоча фактично тривала до 1950 року.

Такою є історична довідка, за якою – числа й назви формувань. Однак останні події в Криму й на сході України мають дуже конкретний зв'язок з операцією «Вісла». Комусь до мозолів у мізках хочеться нав'язати оцей дотичний тільки українців поділ: вони можуть бути або добрими – коли мовчать, варять борщ чи танцюють в шароварах, або фашистами – в усіх інших випадках. Третього не дано, як казали давні римляни. Таку схему нав'язували і в російській імперії, і в СССР, і в комуністичній Польщі – а нині її продовжують плекати ті, хто з благоговінням тріпоче перед цими держав-

ними об'єднаннями. Ну і маємо результати: у Криму вбито 16-річного хлопця за те, що говорив по-українськи.

За прикладом далеко ходити не треба. Нещодавно мені вдалося знайти записані в Польському Радіо спогади письменника Владзімежа Одоєвського, що жив і творив на еміграції, і там, ще за комуністичних часів, писав твори про польсько-український конфлікт. Він згадує історію: в студентські роки, у другій половині сорокових, його звільнили з видання «Gazeta Poznańska» – за те, що був українцем. Хоча ним не був. Далі – цікавіше.

— А звідки такий закид, мовляв, я – українець? У той час тривала операція «Вісла». Може, я що сказав про це? Може моя думка відрізнялася в чомусь? – Хоча вона не відрі-

знялася. Я до сьогодні не засуджую цю операцію, і вважаю, що вона була справедливою. На мою думку, Польщі не треба надто битися в груди, адже після того, що українці творили з поляками, така операція була необхідністю. Я не думаю, що Польща має сильно перепрошувати, – згадував він.

Парадокс? Людина, яка постраждала від комуністичного режиму, яка від нього втікала, – підтримує його найбільшу етнічну чистку?.. Повертаючись до прикладу сьогоднішньої України: а хіба не парадоксом є те, що ревнівці захисники православ'я в Севастополі демонтують пам'ятник Сагайдачному, одному з найбільших боронителів православної віри? Для нас парадокс – для тих,

хто повірив пропаганді – правило й закономірність.

**Полякам з українцями через сім десятків років досі приходится говорити про болюче. Скільки цього потребуватимуть українці з росіянами? Питання, на яке відповіді немає.**

Нині ми, молоді люди, можемо відчути дух другої половини 1940-их, зрозуміти те, чому старші люди досі дивляться на тодішні події так категорично. Ті, хто спілкувався з друзями з України в останні тижні, певно, зауважив: українці починають сприймати росіян, колективно й повністю, як інвалідів. Неповносправних тобто. «Це каліки, жертви інформаційної війни, їхні думки понівечені, їхні душі зім'яті. Їх змусили нас ненавидіти, а скоро ми, можливо, будемо змушені вбивати їх заради своєї свободи», – написав нещодавно мені мій знайомий з Запоріжжя.

На наших очах для цілого покоління українців і росіян людина перестає мати людські, особистісні риси – вона стає примарним «колективом». Як показує досвід покоління акції «W», це не на один день, місяць чи рік.

**Гор Ісаєв (Простір)**



25 років тому здійснилось...

## ФУНДАМЕНТ ПАРАФІЇ

На парафії святого Йосафата є ще трохи людей, які пам'ятають молоденького (32 роки), відданого служінню священника отця Артемія Цегельського, якого в 1945 році запросив ректор духовної семінарії о. др. Йосиф Сліпий зі Стрию до Львова для створення музичного життя семінарії, одночасно даючи йому постійне місце праці і проживання на парафії св. Йосафата (колиш Замарстинівська вулиця 100).

Недовго служив молодий священник в каплиці на Замарстинівській. Недовго проживали в скромній хатинці з їмостю Мартою і трьома маленькими дітьми. 1946 рік став роком ліквідації УГКЦ. Отець Артемія зробив свій вибір як і його батько отець Ігнатій. Його забрали просто з Літургії 17.1.1946 р. Люди бігли за машиною, яка відвозила їх отця в тюрму на Лонцького, а він просив уже з вантажівки: «віднесіть Святі Тайни до костела отцям капуцинам, щоб не були зневажені, заховайте речі з церкви, молитесь». Прийшли отці капуцини, згадає їмость Марта, забрали чашу з Святими Тайнами і люди плачучи відправляли їх аж до костела. За відмову співпраці з окупан-

том і відступити від віри батьків обидва, батько і син, одержали по статті 54-10а. Вони зробили свій вибір, за який заплатили тюрмою, каторгою, приниженням і безправністю, засланням в сибірські ліси Воркути, Печори, Інти.

Повернувшись з сибірської каторги разом з родиною, отець відвідував своїх парафіян на Замарстинові як учитель музики, а насправді діяв як катакомбний священник, евангелізуючи родини, залишаючи пам'ятні карточки відвідин, які сьогодні є рідкісним документом підтвердження шлюбів, хрещень. Відвідуючи родини дарував їм церковні календарі, які виготовляв фотоспособом брат Іриней ЧНІ і ручно написані молитвенники, які дарував подружжям і при Першому



**З БІОГРАФІЇ о. АРТЕМІЯ ЦЕГЕЛЬСЬКОГО (20.04.1914 – 28.12.1985).** Священик, ісповідник віри, музикант, диригент, соліст скрипаль. Яскравий, оригінальний і репрезентативний образ цілого покоління духівників УГКЦ минулого століття. (В. Сергійчук, «Нескорена Церква»). В документах СБ названо «уніатським авторитетом».

Народився в Стрию в родині священника о. др. Ігнатія Цегельського і Ольги Левинської, доньки отця Атаназія Левинського з Чернівців, професора. Закінчив головну українську гімназію у Львові в 1932 р., а в 1938 р. – одночасно Духовну Академію і Вищий Музичний Інститут ім. М. Лисенка.

Пастирську діяльність розпочав в 1942 р. в Стрию, одночасно викладаючи теорію музики і гри

на скрипці у Стрийській філії Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка. Разом із своїм кузенком о. Романом Лиском належав до категорії священників «восточників», як орієнтував їх на повернення до джерел Київської традиції митрополит Андрей.

Восени 1944 р. на доручення отця ректора Йосифа Сліпого обійняв посаду викладача церковної музики в Духовній Академії у Львові, організував симфонічний оркестр, бібліотеку церковної музики, дяківську школу, обслуговував парафію на Замарстинові в каплиці св. Йосафата.

17.01.1946 року – арешт і ув'язнення у зв'язку з відмовою переходу на православ'я. Після року тюрми на Лонцького був засуджений на 5 років позбавлення волі в таборах. В 1951 р., будучи уже на волі, знайшов на заслання свою родину: дружину з трьома дітьми.

1956 року повернувся в Україну. Працював солістом оркестру Львівського Театру Опері і Балету, одночасно активно душпастирював в структурі катакомбної УГКЦ, готуючи семінаристів до свячень, дітей – до Першої Святої Сповіді, подружжя – до шлюбу. Постійні обшуки, виклики в КГБ, штрафи і переслідування підірвали здоров'я отця Артемія. Таємний священничий похорон провадив римо-католицький священник Рафал Криницький і найближчі друзі: о. Смаль, о. Тихий, о. Заставний.

Св. Причастю. Завжди вірив, що «імперія зла розвалиться». Не дочекався. Помер в 1985 р.

Ось скарб парафії св. Йосафата, у фундаменті віри якої лежить ісповідництво і вірність її пароха Христові в часі комуністичного терору. Ось насіння парафії св. Йосафата. Ось на таких прикладах маємо будувати нашу віру і надію.

Там, в далекому Сибірі, казав своїм дітям: «ви побачите як наша Церква встане во славі, а ворог буде поганьблений». А діти слухали і не уявляли як це може статися. Твердою була віра в підпільній Церкві, тому і не бракувало покликаних до священства, яких навчав і готував о. Артемія, залишивши після себе багато рукописних

підручників, ручно писаних молитвенників для подруж, для дітей. Все це старанно переховувалося під час обшуків КГБ. До 1985 року обслуговував о. Артемія свою парафію, поки не спочив у Бозі. Похований на Личаківському Цвинтарі з товаришами: о. Смалем, о. Заставним, о. Білінським.

Після виходу Церкви

з підпілля часто відвідувала владика Філімона Курчабу. Одного разу він сказав, що є потреба в приміщенні костелу відродити замарстинівську парафію. Я попросила, щоб назвали іменем св. Йосафата. «Ми вже про це думали», усміхнувся Владика...

**Леся Крип'якевич-Цегельська, донька отця Артемія, Львів**

ХГ

## БЕНЕДИКТ XVI ПРО ІВАНА ПАВЛА II (ФРАГМЕНТ КНИГИ-ІНТЕРВ'Ю)

► Прізвища кардинала Войтили і кардинала Рацінгера нерозривно пов'язані з II Ватиканським Собором. Ви познайомилися під час праці?

**Бенедикт XVI:** Перша моя в повній мірі свідомо зустріч з кардиналом Войтилою мала місце лише під час конклаву, на якому був обраний папа Іван Павло I. Щоправда під час Собору ми працювали разом над пастирською Конституцією про Церкву в сучасному світі, однак в різних секціях і тому ми не зустрілися. Я чув багато про його філософську і пастирську працю і хотів з ним познайомитися. Зі сво-

го боку Кароль Войтила читав мое «Введення в християнство», а також прочитав його під час великопісних духовних вправ, які в 1976 році проводив для Павла VI і Курії... Перш за все я одразу відчув випромінювання його людяності і його молитовна постава говорила мені, як глибоко він з'єднаний з Богом.

► Як виглядала співпраця Святішого Отця і префекта Конгрегації Науки Віри?

Співпраця зі Святішим Отцем завжди була наповнена дружбою і довірою. Перш за все відбувалася вона у двох площинах: офіційній і приватній.

Продовження на 6 стор. ►



## БЕНЕДИКТ XVI ПРО ІВАНА ПАВЛА II (ФРАГМЕНТ КНИГИ-ІНТЕРВ'Ю)

▼ **Продовження.**  
**Початок на 5 стор.**

Префект Конгрегації Науки Віри має в кожну п'ятницю о 18 годині аудієнцію з Папою Римським і представляє йому актуальні проблеми для вирішення. Зрозуміло, що першочергові проблеми, що стосуються науки віри, також дисциплінарні питання: перенесення до світського стану священників, які про це просять, надання «привілею Павла» для подружніх пар, в яких одна зі сторін нехристиянська і т.д. За кожним разом Святіший Отець отримував у відповідний час істотну документацію, знав отже питання, які потребували конкретних рішень. Таким чином ми завжди могли вести між собою плідну дискусію над богословськими проблемами. Папа Римський був дуже начитаний, знав також найновішу німецьку літературу і для обох сторін завжди було прекрасною річчю пошук в цих справах правильних рішень.

Поруч з тими стисло офіційними контактами були

різного виду напівофіційні і неофіційні зустрічі. Напівофіційними я назвав би аудієнції, під час яких в групах із складом, що змінювався, впродовж багатьох років у вівторок перед обідом обговорювалися катехези, які Папа проголошував в середу.

Папа Римський врешті-решт мав звичай запрошувати на обід єпископів, що прибувають з візитом «Ad limina», як також інших осіб, чи групи єпископів і священників. Була це завжди «робоча їжа», під час якої обговорювали будь-яку богословську тему. Ніколи однак не бракувало також гумористичних елементів. Святіший Отець охоче сміявся, так що ця «робоча їжа» давала можливість радісного перебування разом.

► **Які найістотніші риси духовності Івана Павла II?**

Духовність Папи Римського характеризувалася перш за все інтенсивністю його молитви, а отже була глибоко вкорінена в звершенні Пресвятої Євхаристії і у молитві Літургії Годин. У його автобіографічній книжці «Дар

і Таємниці» можна побачити, як міцно таїнство священства визначило сенс його життя і мислення. Отже, його набожність ніколи не могла бути тільки індивідуальною, але була також завжди повна турботи про Церкву і людей [...]. Всі ми знаємо його велику любов до Божої Матері. Віддатися повністю Марії означало віддатися разом з Нею повністю Господу.

► **Від якого часу і на якій підставі ви були переконані про святість Івана Павла II?**

Впродовж багатьох років співпраці з ним ставало для мене щораз більш зрозуміло, що Іван Павло II був святым. Потрібно перш за все взяти до уваги його інтенсивні відносини з Богом, його занурення в причасті з Господом. З цієї єдності випливала радість, серед великих трудів, які мусив зносити і мужність, з якою прийняв своє завдання в справді скрутному часі. Іван Павло II не домагався схвалення, ані також ніколи не озирався навколо себе, хвилюючись про те, як бу-

дуть прийняті його рішення. Діяв, виходячи зі своєї віри і переконань, і також був готовий зносити удари. Відвага прийняття і проголошення правди, в моїх очах, є першорядним критерієм святості. Всього лише виходячи з його відносин з Богом можна зрозуміти його невтомне пастирське ангажування. Віддався йому так радикально, що не можна цього пояснити в інший спосіб. Його ангажування було невтомне і то не тільки під час великих подорожей, під час яких програма була повна зустрічей, від початку до кінця, але також день за днем, від ранньої Святої Служби Божої аж до пізньої ночі.

Під час його першого візиту в Німеччину (1980 році) я вперше побачив, як він багато працює. Коли Папа повинен був прибути до Мюнхена, я вирішив, що він повинен мати довшу перерву опівдні. Під час цієї перерви Іван Павло II покликав мене до себе. Коли я увійшов він молився брєвіарій. Тоді я сказав: «Святіший Отче,

Ваша Святість повинен відпочити», а Він мені у відповідь: «Можу це зробити в небі». Тільки той, хто глибоко наповнений свідомістю своєї місії, може таким чином діяти. [...] Але мушу також віддати йому шану за надзвичайну доброзичливість і зрозуміння.

► **Що відчуває Ваша Святість в своєму серці сьогодні, коли Церква офіційно визнає святість Івана Павла II, якого Ви були найближчим співпрацівником?**

Мої спогади про Івана Павла II повні вдячності. Я не міг і не повинен намагатися його наслідувати, але я старався продовжувати його спадщину і його справу так, як я вмів найкраще. Тому також я впевнений, що до цього дня мене супроводжує його доброта і захищає його благословення.

**Фрагмент з книги «Поряд з Іваном Павлом II», питання ставив Владзімеж Рендъох. Подано за «Католицьким Оглядачем»**

ХГ

## ПАПА РИМСЬКИЙ ІВАН XXIII (РОЗМОВА ЗАПИСАНА У 2003 р. АРХІВ РАДІО СВОБОДИ)

**Віталій Портников:** Герой нашої сьогоднішньої програми – Папа Римський Іван XXIII.

**Співрозмовники:** директор центру соціально-релігійних досліджень Інституту Європи Російської Академії Наук професор Анатолій Красіков, і мій колега Джованні Бенсі (Італія).

► **Віталій Портников:** Коли я вперше був у Ватикані, я дуже хотів відвідати могилу Івана XXIII, котра знаходилася в соборі Святого Петра, як і могили усіх римських пап. Мій колега, який був разом зі мною, сказав мені, що зовсім не розуміє, яким чином я хочу відшукати цей саркофаг у велетенському соборі, де у підвальному приміщенні знаходиться величезна кількість поховань. Мені здавалося, що це буде просто, бо я знав про ту популярність, яку мав Іван XXIII за часів свого правління, але я навіть не уявляв собі, що так просто знайду це поховання,

тому що це була, по-моєму, єдина могила, яка була буквально засипана живими квітами. Джованні, як ви пояснюєте таку народну любов до Івана XXIII?

**Джованні Бенсі:** По-перше, психологічний момент був – це вже фізична фігура Папи. Він виглядав, як справжній добряк, який завжди посміхається, всіх любить, і так далі, а потім, коли він зійшов на престол, він відразу заявив, що хоче щось змінити, що хоче наблизити Церкву до пастви, до народу. У його діяльності було багато з цього, і все це сприяло тому, що вперше за багато десятиліть, можна сказати, прості віруючі сприймали його саме, як доброго батька. Не як авторитет,

котрий є далеко, у Ватикані, і який уділяє час від часу своє благословення, але як людину по-апостольськи близьку до народу. Насправді, Іван XXIII незабаром після того, як став папою, почав дуже активну роботу, плідну, результати якої відчуваються ще й сьогодні. Можна сказати, що він зробив великий вклад в оновлення Католицької Церкви.

► **Віталій Портников:** Анатолію Андрійовичу, я знаю, що ви працювали у Ватикані як журналіст саме у роки правління Івана XXIII, і були свідком перших контактів між радянськими представниками і папським престолом. Як ви вважаєте, з

боку Папи – це була спроба налагодити якийсь діалог з Радянським Союзом, якого не було практично ніколи? І пов'язано це було з загальною реформаторською лінією Папи, як людини, яка дивилася на Церкву, як на живий організм, що розвивається, чи це все-таки був крок до свідченого політика?

**Анатолій Красіков:** Я думаю, що Папу, як релігійного діяча, навряд чи могло зрозуміти тодішнє радянське керівництво. Але ж Папа, крім того, що він римський первосвященик, він ще й глава держави, держави, до якої прислушуються, яку поважають у всьому світі. Після періоду холодної



війни, протягом якого вся радянська пропаганда озброїлася на Ватикан, його оголошено ледь не ворогом номер один. І раптом новий Папа Римський, який був обраний 1958-го року, він зробив широким жестом дружби по відношенню не тільки до Радянського Союзу, а й до всього світу. Насамперед, по відношенню до людей, простих людей на планеті. Це було пов'язано, звичайно, крім усього ін-

шого, не тільки з його політичним чуттям, з розумінням серйозності обставин, в яких тоді опинився світ, але і з його народним корінням. Він був вихідцем з простої селянської родини, з села на півночі Італії, сам займався селянською працею в юності. У нього була велика сім'я, багато родичів. Ці корені селянські постійно відчувалися. Цей Папа розумів простих людей.

**Продовження на 7 стор. ►**



## МАРИНОВИЧ: ПАТРІАРХУ КІРІЛЛУ ЩЕ НЕ ПІЗНО ЗУПИНИТИ «ОВЕЧОК»

Проте, насправді, це не лише забуття давньокиївського заклику, сформульованого ще Володимиром Мономахом: «Не дайте сильним погубити людину!». Це передусім викривлення соціальної місії Церкви та ігнорування духу євангельських принципів (зокрема у притчі Мт. 25:35-46). Бо на Майдані невинні «брати наші найменші» опинилися під кийками жорстоких беркутівців – й Патріарх та його однокумці «не прийшли до них»; викрадені й катовані були – й ті не навідалися до них. Табу на будь-яке осудливе слово щодо дій влади ніяк не виводить Церкву поза сферу політики – навпаки, воно робить очільників Церкви співвідповідальними за кривду, вчинену владою щодо мирних і невинних людей.

**Я щасливий, що всі інші релігійні громади – за винятком Церкви патріарха Кірілла – розуміють це. І їхнє слово на захист життя й гідності людини, їхня готовність бути на Майдані поряд із страждущими стали великим духовним капіталом українського суспільства.**

*У своєму виступі перед початком Вищої Церковної Ради РПЦ Патріарх Московський і всієї Русі висловив свою тверду переконаність, що єдиною Церквою, яка, мовляв, стояла і стоїть тепер в Україні осторонь політики, є «його Церква», тобто в цьому випадку – Українська Православна Церква (Московського Патріархату). Це – повторення традиційної ілюзії московського православ'я, що, не подаючи свого обережного голосу на захист людей, яких пригнічує влада, вона тим самим стоїть «поза політикою».*

Не відповідають дійсності й постійні твердження патріарха Кірілла, що його позиція стосується «не лише пастви в Російській Федерації». Політичну заангажованість керівництва РПЦ видно хоча б по

Заангажованість Патріарха видно і з іншого. Так, Патріарх не втомлюється висловлювати побоювання, що в Україні громади УПЦ (МП) зазнаватимуть переслідувань, хоч при цьому й від-

Не відреагував він і на те, що ті самі нападники розписали сімферопольську синагогу антисемітськими гаслами, через що змушений був у ті дні покинути Крим місцевий рабин.

флікту». Ось би й написати Патріархові осудливе пастирське послання до президента Російської Федерації Владіміра Путіна, який чинить саме це: виступає проти Божої заповіді любові, втіленої в братерськості всіх народів; порушує всі мислимі міжнародні закони, які підтримують мир на землі, а тому є опорою для Божого Закону. Нарешті, саме він, Путін, застосовує при цьому брутальну військову силу, яка й призводить до розпалювання конфлікту. Не Україна засилає свої війська на російську територію – це роблять озброєні до зубів «овечки» з російської пастви патріарха Кірілла на території українській.

І, до речі, ще не пізно Патріархові зупинити їх.

**Подано за RISU**

### „ Жодного осуду дій Януковича, а тепер Путіна ми від патріарха Кірілла не почули „

тому, що він традиційно докоряє за «застосування сили» лише активістам Майдану, а тепер лише чинній владі в Україні. Жодного осуду дій Януковича, а тепер Путіна ми від Патріарха не почули. Увесь світ в один голос говорить про агресію Росії щодо України, проте Патріарх цього впритул не бачить.

значе, що досі «захоплення храмів не було». Проте Патріарх жодним словом не висловив належної тривоги, коли внаслідок прямого насильства з боку російських командос у Криму на початку березня п'ятеро греко-католицьких священників змушені були покинути півострів, побоюючись за своє життя.

Проте ця односторонність у виявленні джерела загрози та джерела насильства зіграла з Патріархом кепський жарт. Так, він цілком слушно стверджує, що «ворогом Церкви є лише ті, хто виступає проти Бога, Божественного закону і при цьому застосовує силу... Застосування сили завжди призводить до розпалювання кон-

ХГ

## ПАПА РИМСЬКИЙ ІВАН ХХІІІ (РОЗМОВА ЗАПИСАНА У 2003 р. АРХІВ РАДІО СВОБОДИ)

▼ **Продовження.**  
**Початок на 6 стор.**

► **Віталій Портников:** Так, і Іван Павло І теж був, наскільки я пам'ятаю, вихідцем з соціальних низів.

**Анатолій Красіков:** Так, тобто, спростовуються стереотипи нашої пропаганди. Але дуже важлива інша обставина, тому що до кінця 1950-х – початку 1960-х років світ стояв на межі серйозних конфліктів, з'явилася ракетно-ядерна зброя, і одним з перших великих політиків, в даному випадку релігійних політиків, був папа Іван ХХІІІ. Він це зрозумів і усвідомив. Він доклав величезних зусиль до того, щоб зняти цю напруженість. Мало кому відомо та роль, яку він зіграв в період кубинської кризи, наприклад, тому що в значній мірі мирна

розв'язка цього конфлікту відбулася завдяки його ініціативі, його особистим діям. У той момент, це цікаво, на чолі багатьох держав західного світу стояли католики: президент Кеннеді – єдиний в історії США католик-президент, у Німеччині канцлер Аденауер, у Франції президент Де Голль, я міг би продовжити перерахування цих країн, і голос Папи Римського не міг бути ними не почутий. Був він почутий і в СРСР, тому що до цього моменту політики зрозуміли, на яку найнебезпечнішу межу вступило людство.

**Джованні Бенсі:** Те, що ми почули про дипломатичну діяльність Івана ХХІІІ, його посередницьку діяльність, вклад у вирішення кубинської кризи, і так далі, як і спроби встановити контакт, діалог з Радян-

ським Союзом, з Хрущовим – все це відповідало дуже хорошим, благим намірам... Але я повинен сказати, що на Заході це призвело до деяких непорозумінь. Я був тоді молодим чоловіком і пам'ятаю, коли Папа прийняв у Ватикані Олексія Аджубея і дочку Хрущова, і після цього був звільнений митрополит український Йосип Сліпий... Тоді люди, які, власне кажучи, нічого не знали про СРСР, у нас, на Заході, і в Італії зокрема – вони знали, що є комунізм, диктатура, і так далі, раптом відбувалися такі жести, що люди думали, що в СРСР починається нова ера, що буде більше свободи для всіх.

Парадоксально, що в той час якраз Хрущов посилював гоніння на Церкву, відновив традиційну лінію воро-

жості влади до Церкви, і я пам'ятаю, що я тоді і деякі інші намагалися роз'яснити, що все це дуже добре, звичайно, але в СРСР від цього нічого не змінюється, і ситуація навіть погіршується, але це було сприйнято так, як ніби ось цей діалог дійсно вів до змін на краще, до більшої демократичності радянського ладу. Звичайно, всього цього не було, це трошки негативна сторона справи, але спроби діалогу, які почав Іван ХХІІІ, дійсно привели до більш серйозного контакту на більш низькому рівні, контакту між вченими, між фахівцями. Встановився якийсь діалог, якась розмова, між віруючими і атеїстами. І на основі цього діалогу люди відкрили, що є якийсь гуманізм, який виходить за межі

конфесій і об'єднує всіх людей.

► **Віталій Портников:** Анатолію Андрійовичу, у свій час про Івана ХХІІІ говорили, як про того, хто, будучи вже дуже літньою людиною, значно випередив свій час, виявився більш молодим, ніж багато його сучасників.

**Анатолій Красіков:** Я абсолютно згоден. Під час однієї з наших зустрічей з Архієпископом Каповілла, це був особистий секретар Папи Івана ХХІІІ, ми з ним подружилися і підтримуємо такі людські відносини вже давно, він передав мені ксерокопію листа, скерованого майбутнім Папою, у той час ще Монсеньором, молодим дипломатичним представником Святого Престолу до Болгарії, лист православному корес-

понденту. Той запитував його поради і допомоги для того, щоб вступити в один з католицьких навчальних закладів. І майбутній Папа відповідав, я передаю своїми словами: а навіщо вам це потрібно? Адже наші Церкви – це Церкви-сестри, які виходять з одного кореня і йдуть одним шляхом, по суті. І ті розділення, які існують – вони не доходять до неба. Люди, які стояли біля витоків цих розбіжностей давним-давно зникли багато століть тому, їх немає. Так що давайте дивитися вперед на нашу дійсну співпрацю і на те, що нас об'єднує, а не на те, що нас розділяє.

► **Віталій Портников:** Люди зникли, а Церкви залишилися, і Бог залишився, що, напевно, найголовніше... (А. Ф.)

## ПРАГА НЕБЕСНІЙ СОТНІ

107 дерев'яних хрестів встановили на галявині одного з парків у Празі. Хрести символізують пам'ять загиблих лицарів Майдану.

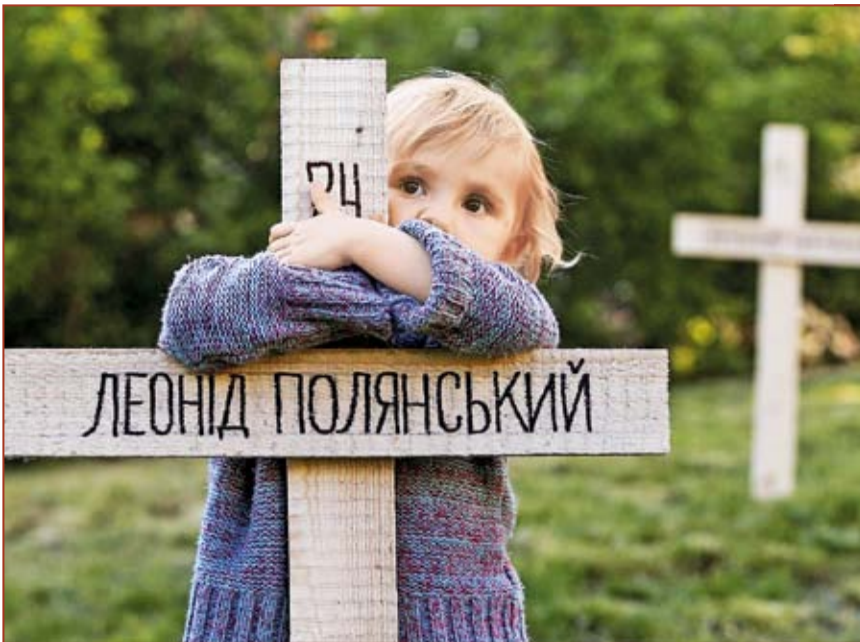
На акції пам'яті Небесної Сотні виступив колишній міністр закордонних справ Чехії Карел Шварценберг, який закликав українських і чеських громадян, а також європейських політиків до «пильності у протистоянні з агресивною політикою Росії щодо України».

Мартін Углірж, представник чеського громадського об'єднання «Хочемо Демократичну Україну», розповів присутнім про закатованого депутата Горлівської міськради, що на Донеччині, Володимира Рибака. Його некролог був приєднаний до «стіни пам'яті» на символічному кладовищі Небесної Сотні у Празі.

В акції також взяв участь Олександр Медведєв – один із 38 поранених під час протистояння на Майдані, яких прийняла на лікування Чехія. Молодий чоловік уже почувається добре і готується повернутись на батьківщину.

Акцію, в якій взяли участь понад 100 українців і чехів, організувала пражська Вршовіцька галерея під відкритим небом Proluka, громадське об'єднання «Українська Європейська Перспектива» і чеське об'єднання Dekomunizace.cz.

Радіо Свобода



Винеси чи з бою ачи з болю.  
Винеси і все мені прости.  
Так не розминутися з тобою  
Хто мені призначив – Бог чи ти?  
Ти така наповнена по вінця  
Сонцем, вітром, димом попелів,  
Сині джинси – випуклі колінця –  
Так щемливо, аж забракло слів.  
Ти так близько, що твоя сльозинка  
На обличчі висохла моїм.  
Виростеш – візьму тебе за жінку,  
Дім збудую, буде гарний дім.  
Діток двоє, або краще троє,  
Всі на тебе схожі як один.  
Тільки б залишитися з тобою  
Скількись-там полічених хвилин.  
Винеси мене. З цієї муки.  
Як букет півоній. Повен ран.  
Гаснуть звуки. Замерзають звуки.  
Я легкий, як вранішній туман.  
Винеси мене – як свіжі дзвони  
Виламаних кетягів бузку.  
Винеси на чорним і червоним  
Вишитім квітками рушнику

Мар'яна Савка

В ІЗРАЇЛІ  
СТВОРИЛИ ГАЙ  
НЕБЕСНОЇ СОТНІ

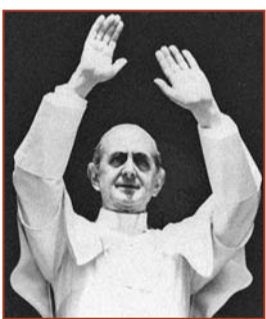
В Ізраїлі поблизу міста Єрусалим висадили Гай Небесної Сотні. Його створили в місцевості Латрун, де знаходиться однойменний французький монастир, – розповів поранений на Майдані волинянин, Олександр Гуч, який брав участь у висаджуванні. За його словами, в декількох кілометрах від храму є місце, де українське посольство домовилось з місцевою владою про посадку дерев задля вшанування Небесної Сотні. Участь в заході взяли дипломати, волонтери, журналісти та поранені майданівці, зокрема, брат волинянина Артема Запотоцького Віталій. «Я посадив символічно 6 дерев в пам'ять по загиблим друзям з Волинської Січі», – сказав Гуч.

Подано за volynpost.com



XI

## ВАТИКАН ВИЗНАВ ЧУДО ПАВЛА VI



Наступний Папа зцілює дивом. Цього разу Ватикан визнав, що завдяки попереднику Івана Павла II 18 років тому в Каліфорнії сталося чудесне зцілення плоду в утробі жінки. Павла VI тепер можна зраховувати до лику блаженних.

За даними Католицького Інформаційного Агентства, чудо Павла VI відноситься до «науково нез'ясованого зцілення дитини в утробі матері 18 років тому в Каліфорнії». Лікарі виявили в дитини мозкові аномалії і запропонували зробити аборт. Його мати сказала, однак, що хоче народити, і молилася про заступництво покійного вже Папи.

Чому вона вибрала саме Павла VI? КІА нагадує, що це саме він є автором енцикліки «Humanae Vitae» про цінність і недоторканність людського життя. Дитина американки народилася здоровою. До цієї справи повернулись щойно тепер, тому що Ватикан чекав, поки дитині не виповниться 15 років, щоб впевнитися, що чудесне зцілення є тривалим.

Павло VI, або Джованні Баттіста Енріко Антоніо Марія Монтіні, народився в 1897 році в Кончезіо біля Брешиї. Він був висвячений в 1920 році і через три роки став секретарем архієпископа Лоренцо Лаурі, апостольського нунція у Варшаві. Після повернення до Риму, співпрацював зокрема з Католицькою Акцією. Під час війни був відповідальним за турботу про біженців. Після війни папа Пій XII хотів призначити його кардиналом, але майбутній папа відмовився. Кардиналом став щойно в 1958 році за призначенням Івана XXIII.

Після смерті «добраго папи» був обраний тільки по двох неповних днях конклаву єпископом Риму. Прийняв ім'я Павла VI. Його понтифікат був важким: він повинен був довершити скликаний попередником II Ватиканський Собор, а потім реалізувати його постанови. Помер 6 серпня 1978 у 81-річному віці. **Беатифікація Слуги Божого Павла VI відбудеться 19 жовтня 2014 р. у Ватикані.**

(Б. П.)

О. БОГДАН МАНИШИН –  
НОВИЙ ЄПІСКОП УГКЦ

У Ватикані повідомлено про те, що Святіший Отець Франциск дав свою згоду на канонічне обрання Синодом Єпископів на єпископа та призначення на єпископа-помічника Стрийської Єпархії о. Богдана Манишина, протосинкела Стрийської Єпархії. Про це повідомила пресслужба Стрийської Єпархії.



**ДОВІДКА:** Отець Богдан Манишин народився 24 жовтня 1972 року в м. Новий Розділ Миколаївського району Львівської області. 1996 року вступив на навчання до Львівської Духовної Семінарії. В роках 2002-2004 продовжував навчання на кафедрі пасторального богослов'я Люблінського Католицького Університету (Польща), здобуваючи ступінь ліценціату.

Тайну священства прийняв 15 вересня 2002 року (святитель владика Юліан Г'бур). (Б. П.)

## ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

CHRISTLICHE STIMME  
Ukrainische Kirchenzeitung  
Schönbergstrasse 9  
D-81679 München

Inhaber, Herausgeber und Verleger: Apostolische Exarchie  
für katholische Ukrainer in Deutschland und Skandinavien

D-81629 Postfach 86 02 69 Druck: Kolo UA-82100  
Drohobytsch Tel. +380 3244 29060

Погляди авторів не завжди відповідають поглядам редакції. Редакція в потребі скорочує і мовно виправляє надіслані статті.  
Газета виходить двічі на місяць.

Chefredakteur: Roman Kryk  
Stellvertretender Redakteur: Bohdan Pidlisetsky  
Telefon: +49 (0) 89 997 28 38 11  
Telefax: +49 (0) 89 997 28 38 4  
christl.stimme@t-online.de;  
ukrainische-kirche@t-online.de;  
www.ukrainische-kirche.de

Річну передплату (Unkostenbeitrag)  
46,- Euro переказати на конто: Apostolische Exarchie  
LIGA-Bank München  
Konto-Nr.: 40 21 03 257  
BLZ 750 903 00  
IBAN: DE 64 7509 0300 0402 1032 57  
BIC: GENODEF1 M 0 5